

□ Yenz Yaujdanh sij Daznaz hoiz/ 颜晓丹 著 妲娜 译

Baez haidaeuz, aen fueng’ anq Yangz Vwnz couh deng dingzlai boux doengzdoi h seng’ ei q fanjdui, gyoengqde mbouj rox, vihmaz yaek youq Goemqloengxroengq hwnq dieg guh’ angq ciengx-ndang? Aen dieg loemqlak vaihvad neix caeux couh gaenq deng vut fwz, gizlawz lij cigndaej roengz ngaenz hung bae haifat, bae dajcoih? Youq ndaw gyanghwnz nitgyoet ndeu, Yangz Vwnz ndwn youq gwnz dingjbo lumj aen goemqrek haenx, ngiengx gyaеuj muenghyawj ndaundeiq gwnz mbwn, gwnz mbwn gvangqlangh sang gyaе, fouz bien fouz haenz, hoeng de cix dwg baenzneix i qet. De siengj daengz buenq ciuh vunz neix, ginglig gij fungyiemj caeuq nanzgvan lai baez haenx, gij damjliengh de daj 16 bi hainduj couh youq ndaw Goemqloengxroengq cwkrom, mbouj miz vunz rox, aen baksieng yo youq gizlaeg ndaw sim de haenx, lijcaengz riengz ndwenngoenz gvaqbae ndaej yw ndei, de laihnaeuz baksieng ndei lo, hoeng mwh bungq deng gizde, lij roxnyinh in dangqmaz.

Gij namh daj dieggvae daeh daeuj haenx, youh hainduj caengz dem caengz goemq youq Goemq-loengxroengq, lumj yw gij vunqsieng gwnz dieg nei, gijneix aiqdwg daj gyaprog digiuz ningsangj gvaqlaeng, gyoengqvunz youq Goemqloengxroengq bag bya vat namh, cimhra dieggvangq, buqvaih swnghdai gvaqlaeng le, Goemqloengxroengq baez daih’ it ndaej coihndei, hoeng, doengh gij saeh gaxgonq sienghaih benq diegdeih neix haenx, dingh yaek gvaqbae baenz saeh doenghbaez.

Sam

Daj bakgemh Goemqloengxroengq byaij baih-ndaw bae bak lai mij, van baihswhx bae, miz diuz bolingq raez, gvangq cungj dwg 500 mij baedauq ndeu, baihgvas bolingq dwg aen ndoibya deihsei q haemq sang, nywj haz gwnz ndoi deng cawz bae le, geij cib aen bakcongh hung iq mbouj doxdoengz haenx laeuh okdaeuj, aen bakcongh hung sang caeuq gvangq gak miz mij ndeu raez baedauq, aen bakcongh iq ngamq ndaej doeng boux vunz ndeu benz haeujbae. Gizsaed, yiengh bakcongh neix, youq gwnz bolingq henzgyawj Goemqloengxroengq dauq-cawq miz, ca mbouj geijlai miz song bak aen. Bakcongh laepngaungau, lumjnaeuz seizseiz cungj yaek gyancaez yienghyiengh bae. Yangz Vwnz daeuj daengz aen bakcongh ndeu, sup gaemz heiq hung ndeu, raq heiq gig sug ndeu mbin gvaqdaeuj. Dwg ha, neix couh dwg bakcongh saenzmaed ha, aen bakcongh hawj fouzsoq bouxvatgim vih de fatbag gvaq neix, baihlaj bakcongh bak mij laeg haenx couh dwg cingjgvangq, aen cingjdaengj haenx dingzlai dwg vunz ciuhgeq aeu fwngz vat baenz, aen cingjbanz de dingzlai dwg aen sigij gonq haj roekcib nienzdaih caeuq gvaqlaeng aeu gihgai vat okdaeuj. Laj cingjgvangq dwg diuz roen’ gvangq vang vax raez ved ndeu, moix ngoenz miz saek fanh vunz youq ndaw roen’ gvangq doxceng doxcien gij, dox geujheux, miz vunz haemh ndeu bienqbaenz bouxfouq, miz vunz yaep ndeu baihsai q okbae, haenx dwg aen nienzdaih “miz raemx vaiq lae” ndeu, doi q vanzbauj caeuq ceihleix lij sengsoed, youq laj cingj neix, ngahyai q caeuq doxbuek cij dwg gij riegleh, fuengfap cingq deng.

Yangz Vwnz bi gyaеuj yabyab, gij saeh

一开始，杨文的方案就受到大多数生意伙伴的反对，他们无法理解，为什么要把休闲山庄建在笼箱盖？那个千疮百孔的地方早已经被遗弃，哪里还值得砸大钱去开发、去拯救？寒夜里，杨文站在那个锅盖似的山头仰望星辰，星空浩瀚，宇宙苍茫，而他是如此渺小。他想着这大半辈子经历的无数风险和难关，他的勇气从十六岁开始就在笼箱盖积攒，没人知道，他心底隐藏的那个伤口，并没有随着时间的推移被治愈，他以为平复了，但触碰的时候，还会疼。

从远处运来的泥土开始一层又一层覆盖在笼箱盖，像抚慰大地的伤痕，这可能是自地壳运动后，无数淘金者在笼箱盖开山凿土、寻找矿藏、破坏生态后，笼箱盖第一次被修复、被安抚，而那些曾经带给这片土地的不堪和伤害，终将成为过去。

3

从笼箱盖坳口往里走近百米，然后往左手边拐，有一条长和宽均为五百米左右的斜坡，斜坡的右边是地势较高的山坡，坡上的荒草被除掉后，数十个大小不一的洞口暴露出来，大的洞口高和宽各一米左右，小的洞口仅容一人爬进。事实上，这样的洞口布满笼箱盖附近所有的斜坡，有近两百个。洞口黝黑，似乎随时准备吞噬一切。杨文来到其中一个洞口，深深地吸了一口气，一股熟悉的气息飘过来。是的，这就是神秘的窿口，让无数淘金者为之疯狂的窿口，窿口下近百米深处便是矿井，竖井多为古人手工凿出，斜井多为上世纪五六十年代及之后机械挖出。矿井下是蜘蛛网般纵横交错的矿道，曾经每天有近万人在矿道里争抢、纠缠，有人一夜暴富，有人很快破产退出，那是一个“有水快流”的年代，环保和治理是陌生的字眼，欲望和斗狠才是井下王道。

杨文摇摇头，那惊险的一幕又重现眼前：那天，他正准备下斜坡的一个矿井，刚走到窿口，突然，身后传来“哗哗”巨响，他回过头，只见不远处堆积在护坡的矿渣像泥石流一样往下滑，向百米坝下村民的田地倾泻，转眼间，十几亩农田便消失不见。杨文在众人的惊呼声中，疯一般从窿口朝出事地点飞奔，可是，那样的时刻他又还能做什么？他只能眼睁睁地看着农田瞬间被吞没，那种恐惧感，让他的四肢不停颤抖，大脑也瞬间失去思考能力。后来的很多个晚上，他做着尾沙坝垮塌的噩梦，尽管过去多年仍然心绪难平，不能安抚，它们像钉子一样扎在他的心里，然后潜伏在不知名的角落。后来，杨文在笼箱盖见过更多倾泻的泥石流，在南丹更多富矿地带见到更多的灾难，河流受污，受害者静坐、游行、上访……最后发生震惊全国的矿难事故，中央督办，有人逃亡，有人入狱，有人死刑，矿山秩序被铁腕治理，采矿进入有序阶段，淘金者撤离南丹，笼箱盖几万人作鸟兽散。

最后，南丹经济痛苦转型。涅槃重生。

往事一幕幕地砸过来，重新站在那个曾经垮塌的护坡往下看，杨文要做出很大的努力，才能跟自己和解。

4

寒冬复寒冬。

杨文怎么都没想到，把笼箱盖六百多亩土地清理干净和复土花了整整一年时间，这一年消耗了他大量的时间和金钱、精力和耐力，建高级休闲山庄的最初想法随着投入的增加已经被放弃，他意识到，只有把笼箱盖建成一个独具特色的景区融入南丹大旅游才不会被抛弃。这一年，侄儿杨光吉一直是他最得力的助手，杨光吉从十六岁开始就跟在他的身边，从一个懵懂的毛头小子成长为独当一面的管理者。没有比杨光吉更能领会杨文的构想，那些构想随着每一天的汗水一步步成为现实。

gingyiemj gaxgonq haenx youh dauqcungz okyienh youq dangqnaj: Ngoenzhaenx, de cingq yaek roengz bae aen cingjgvangq ndoilingq ndeu, ngamq byaij daengz bakcongh, sawqmwh, baihlaeng ndang cienz daeuj sing hung yiengj “fafa”, de nyеux gyaеuj gvaqdaeuj, cijraen youq giz mbouj gyaе, gij nyaqgvangq doi youq gwnz gaiqhohbo haenx lumj rinnaezlae nei lae gyod roengzdaeuj, cung haeuj ndaw reihnaz vunzmbanj lajfai bak mij gyaе bae, baez yaepda, cib geij moux reihnaz couh siusaet mbouj raen. Yangz Vwnz youq ndaw singhemq vunzlai, lumj fatbag nei daj bakcongh buet coh gizdieg oksaeh, hoeng, seizneix, de youh guh ndaej gijmaz? De cijnaengz dinghdingh yawj doengh gij reihnaz haenx yaep ndeu deng gyan’gyoeb liux, de ndeilau dangqmaz, gen ga saenzdedded, uk hix yaepyet mbouj rox naemj saeh lo. Doeklaeng, youq haujlai haemh, de guh gij fangzhwnz ndeilau raen faiveijsah doemqlak, caenhguenj gvaqbae haujlai bi simcingz lij mbouj ndaej an’ onj, mbouj ndaej caemdingh, gyoengqde lumj diuz ding nei cap youq ndaw sim de, gaenzgae youq gizgunx mbouj rox ndeu. Doeklaeng, Yangz Vwnz youq Goemq-loengxroengq raen gvaq engq lai rinnaezlae, youq Nanzdanh, youq ranghdieg gvangq lai, raen daengz cainanh engq lai, dah deng uqlah, bouxdenghaih dinghnaengh, youzhengz, bae ra bouxgwnz…… Doeklaeng fatseng gij saehhux gvangqnanh, daengx guek doeksaet, Cunghyangh dukbanh, miz vunz deuzmingh, miz vunz deng naengh lauz deng gaj, gij cizsi gwnz ndoigvangq ndaej daengz ceihleix, mbouj caiq hawj luenh vat luenh gud gvangq, bouxvatgim doi q ok Nanzdanh, geij fanh vunz deuz ok Goemq-loengxroengq.

Doeklaeng, Nanzdanh ginghci ndaej gannanz cienjhingz. Nanzdanh ginghci ndaej dauqcungz fathoengh.

Saehgonq yiengh dem yiengh okyienh gvaq dangqnaj daeuj, dauqcungz ndwn youq gwnz gaiqhohbo gaxgonq doemqlak neix, coh baihlaj yawj bae, Yangz Vwnz yaek aeu haenqrengz bae guh, cij ndaej yienzliengh shwgeij.

Seiq

Doeng bae doeng youh daeuj.

Yangz Vwnz baenzlawz cungj siengj mbouj daengz, dawz Goemqloengxroengq roek bak lai moux reihnaz cingleix seuq caeuq coihnamh, yungh bae baenz bi seizgan, bineix sied bae le haujlai seizgan caeuq cienznгаenz、goengrengz caeuq naihsouh, gij naemjфap codaeuz hwnq dieg guh’ angq ciengxndang gaepsang neix, aenvih roengznгаenz demlai gaenq deng vut bae mbouj guh, de roxnyinh daengz, cijmiz dawz Goemqloengxroengq hwnq baenz aen gingjih gag miz daegsaek ndeu, yungzhaеuj ndaw hong lijyouz Nanzdanh bae, cij mbouj deng vutvit. Bineix, lwgmbauq lungzau de Yangz Gvanghgiz, itcig dwg boux bangfwngz ceiq ak de, Yangz Gvanghgiz daj 16 bi hainduj couh gaen youq henz ndang de, daj boux lwg nyezrauh moengjdoengj majhung baenz boux guenleix dog dingj mienh ndeu. Mbouj miz vunz beij Yangz Gvanghgiz engq ndaej roxyiuj gij siengjфap Yangz Vwnz, doengh gij siengjфap neix riengz raemxhanh ngoenznaengz de baez yamq baez yamq bienqbaenz yienhsaed. (3)